

МАРШРУТ

Симитли - Сушица - Брестово - Коматинските скали

За любителите на активния туризъм, природата и спорта, едно невероятно предизвикателство са Коматинските скали. Това е един приятен маршрут на приключения, легенди и вълнуващи преживявания сред природата. Скалите са природен феномен и за тях се носят различни легенди.

RURAL
REVIVAL

ПРОЕКТ : ПОДОБРЯВАНЕ НА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТТА НА ТУРИЗМА В РЕГИОНА ЧРЕЗ РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИЯ И КУЛТУРЕН ТУРИЗЪМ В ТРАНСГРАНИЧНИЯ РЕГИОН НА БЪЛГАРИЯ И МАКЕДОНИЯ

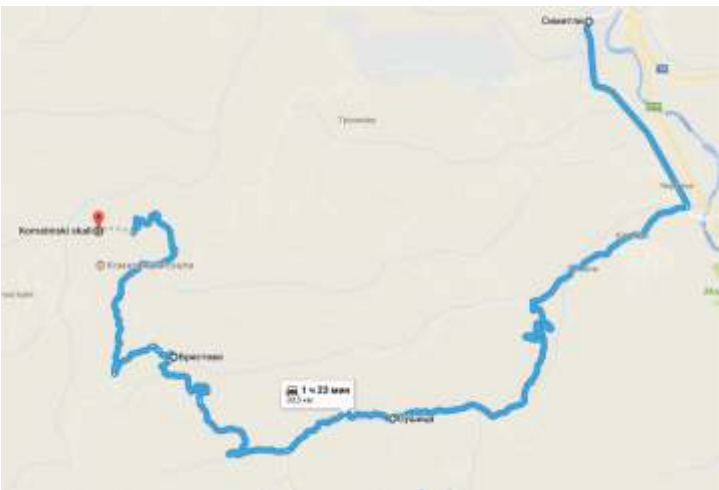

Този проект е съфинансиран от Европейския Съюз
чрез ИНТЕРРЕГ-ИПП трансгранична програма България - Македония.

За любителите на активния туризъм, природата и спорта, едно невероятно предизвикателство са Коматинските скали. Това е един приятен маршрут на приключения, легенди и вълнуващи преживявания сред природата. Скалите са природен феномен и за тях се носят различни легенди.

За любителите на приключения, изходен пункт на маршрута е гр.Симитли. Четири планини обграждат границите на общината - Рила, Пирин, Малешевска и Влахиана. Градът се намира на 14 km южно от Благоевград и 115 km от гр.София. На територията на общината се намират части от Националните паркове "Пирин" и "Рила". Районът разполага с ресурс за екотуристическо предлагане и развитие на малките населени места.

За да се стигне до Коматинските скали се преминава през селата Крупник, Сушица и Брестово, а пътят е асфалтов. От гр.Симитли до с.Крупник разстоянието е около 6 км. Селото е разположено в долината на Средна Струма (Симитлийско-Крупнишката

котловина), северните склонове на Малешевска планина, близо до десния бряг на река Струма, преди реката да навлезе в Кресненското дефиле. Край селото тече река Сушичка, която е десен приток на Струма и разделя Малешевска планина от намиращата се на запад от Крупник Влахиана планина. Крупник и околността са с хилядолетна и изключително богата история. Предполага се, че тук по времето на император Гордиан III (238 г.) се е намирал военен лагер. В района са намерени римски монети и стрели в крепостта „Градище“ край с.Крупник. Множеството археологически паметници и находки в землището на Крупник дават основания да се смята, че през античността тук е бил разположен един не малък град на площ от около 200 дка.

От Крупник до с.Сушица, са около 7 километра. Пътят е асфалтов. Както в повечето планински села, при строежа на къщите е използван основно дървен материал, добиван в района. Повечето къщи са двуетажни, с чардаци. Все още са запазени сгради, строени на два етажа, като първият е от камък или тухли. Според историческите данни края на XIX в. в селото е отсядал Гоце Делчев, а в началото на XXв. в Сушица се е укривала четата на Яне

Този проект е съфинансиран от Европейския Съюз
чрез ИНТЕРРЕГ-ИПП трансгранична програма България - Македония.

Сандански заедно с отвлечената американка Мис Елън Стоун. 120 дка в землището на село Сушица са обявени за защитена местност „Находище на осилест здравец“, заради опазването на ценния растителен вид. Осилестият здравец (Geranium aristatum) се среща само във Влахиана планина, в района на бившата Кадийска (Сушичка) гранична заграда в землището на село Сушица.

Поради релефа и терена на населеното място, площата на селото не е голяма. В центъра на селото е Църквата „Св. Троица“, построена през 1884 година. Днес храмът е възстановен и поддържан. На стотина метра от центъра има малък параклис - аязмо „Света Неделя“. Според местните хора, някога на това място е имало древно

оброчище. Брестово се намира на около десетина километра от с.Сушица. За да се стигне до него се продължава по същия асфалтов път. Селото е в полите на Малешевската планина на 700-990 м надморска височина.

Село Брестово първоначално е махала на Тросково. Манастирът „Св. Архангел Михаил“, дава популярност на селото. Манастирът е известен и като Тросковки. Намира се на километър северно от махалата на село Брестово „Коматница“ и на няколко километра югозападно от Тросково. Според историческите сведения гост на манастира е бил и дядо Ильо Малешевски. Манастирът се включва в национално-освободителното движение на българите от този район, като се превръща в куриерен център. Много пъти е посещаван от дейците на ВМРО, включително и от Гоце Делчев. По време на аферата

„Мис Стоун“ пленената американка е доведена тук от четата на Яне Сандански. Манастирът е в долината на Стара река в махала Поповска, в землището на село Брестово, под пътя за село Сухострел. Манастирът "Свети Архангел Михаил" е строен през 1149 година. На 4 април 1904 година Крупнишкото земетресение разрушава манастира. Днес от него е останала само църквата. Пътят водещ до манастира в

Този проект е съфинансиран от Европейския Съюз
чрез ИНТЕРРЕГ-ИПП трансгранична програма България - Македония.

началото е асфалтов, а по-нататък е черен. От табелата на село Брестово се отбива надясно, като се продължава по около 2 километра път. В архитектурно отношение възстановената църква е трикорабна. Иконостасът в църквата е съхранен в античния си вид от 1905-1906г. Иконите по иконостаса и стенописът в дяконикона („Тайната вечеря“) е дело на Банската художествена школа и по-точно на Димитър Сирлещов. Манастирската църква се отваря на големи християнски празници. Храмовият празник на църквата е на Св. Архангел Михаил (Архангеловден). На този ден според традицията, миряните се събират и дават курбан, а свещеник отслужва молебен за здраве и водосвет. На около 30 минути от Брестовския манастир, над реката в северозападния край на скалния масив се намира дървото, придобило известност като Чудотворен дрен. До него води пътека, която е обозначена със закачени по дърветата торбички. Според разказите на хората, промушвайки се през дрена, стотици жени през годините са

добили рожба. В района има и много оброчища. По традиция, в навечерието на Илинден, всяка година пътя към параклиса „Св. Илия“ се извървява от миряните, за да стигнат до махала Поповка на село Брестово.

Селата Сушица и Брестово са изходен пункт за изкачване и на връх Огряк (1924 м), който е най-високият връх на Влахиана планина. Върхът е известен сред местните хора повече със старото си име Кадийца (до 1942 година името на върха е Кадийца, през периода 1942 – 1946 е преименуван на Огряк, от 1946 до 1989 отново е Кадийца). След 1989 година отново носи името Огряк, Разположението на върха е в най-южната част на главното планинско било, южно от връх Делибов камък. На югоизток чрез седловината Седлото (Четало) се свързва с най-високият връх в Малешевската планина – Ильов връх (1803 м.). До 1942 г. Ильов връх носи името Джамо или Джама. По билото му в направление север-юг преминава държавната граница между България и Република Македония. Ако решите да се изкачвате важно е да се знае, че се иска разрешение от Гранична полиция. До върховете Огряк (Кадийца) и Ильов връх (Джамо или Джама) няма маркирани туристически маршрути. От връх Огряк (Кадийца) може да

Този проект е съфинансиран от Европейския Съюз
чрез ИНТЕРРЕГ-ИПП трансгранична програма България - Македония.

се стигне до Ильов връх (Джамо или Джама) по черен път. От Брестово до скалите има черен път, по който могат да минат само високопроходими автомобили. Коматинските скали са на около 25 km от Симитли, между селата Брестово и Сухострел и имат формата на венец. Най-внушителен от трите скални масива е югозападният. Причудливите скални форми, хората оприличават на различни фигури.

В подножието на скалите има езическо светилище, за което се смята, че е било култово за древните траки. В камъните се виждат издълбани соларни символи („басейнчета с улеи“) – символ на Синът Слънце. На това място се предполага, че жреците са извършвали своите зрелищни

религиозни ритуали.

Освен богатство от природни и исторически забележителности, районът на планината изобилства и от боровинки. Коматинските скали са подходящо място за скално катерене, колоездене и планински преходи.

Места за настаняване :

- семеен хотел „Траянови двори“ е разположен на 1 км от гр. Симитли и е удобна отправна точка към различни обекти;
- вила „Галияна“, която се намира в с. Железница - до брега на р. Струма;
- вила „Пирин“;
- хотел „Найс“.

Културен календар :

- Празници на бабугерските маски и игри (януари);
- Празник на гр. Симитли (септември);
- Великденски събори;
- Празник на Свети дух (юни) – в селата Полето, Сушица, Железница;
- Традиционен младежки събор - в с.Крупник (август);
- „Св.Петка“ - събор в с.Полена, с. Тросково, с. Докатичево.

Този проект е съфинансиран от Европейския Съюз
чрез ИНТЕРРЕГ-ИПП трансгранична програма България - Македония.

ПАРТНЬОРИ - ИЗПЪЛНИТЕЛИ НА ПРОЕКТА:

PROMOidea

CENTER FOR DEVELOPMENT AND PROMOTION

Сдружение Център за развитие и промоция „ПРОМО ИДЕЯ“
Center for Development and Promotion „Promo Idea“
ул. Братство единство № 6/8-13, 2400 Струмица, Македония
6/8-13, Bratstvo Edinstvo Str. 2400 Strumitsa, Macedonia
Tel.: 00389 34 612697
e-mail: contact@promoidea.org.mk
www.promoidea.org.mk

SAVREMIE

СДРУЖЕНИЕ СЪВРЕМИЕ
Association SAVREMIE

ул. Македония № 36, 2800 Сандански, България
36, Makedonia Str. 2800 Sandanski, Bulgaria
Tel.: 00359 876 88 20 50, 00359 879 24 44 64
e-mail: savremie@yahoo.com
www.savremie.org

Тази публикация е изготвена с финансовата помощ на Европейския съюз чрез ИНТЕРРЕГ-ИПП трансгранична програма България - Македония, CCI Nr. 2014TC16I5CB006.

Съдържанието на тази публикация е отговорност единствено на Сдружение СЪВРЕМИЕ и по никакъв начин не отразява позицията на Европейския съюз или на Управляващия орган на програмата.

This publication has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria-the former Yugoslav Republic of Macedonia Programme, CCI No 2014TC16I5CB006.

The content of this publication is the sole responsibility of Association SAVREMIE and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme.

ROUTE

Simitli - Sushitsa - Brestovo – Komatinski Rocks

For lovers of active tourism, nature and sports, the Komatinski Rocks are an incredible challenge. This is a delightful route of adventure and legends and an exciting experience in nature. Rocks are a natural phenomenon and there are different legends about them.

PROJECT:

RAISING THE COMPETITIVENESS OF
REGIONAL TOURISM BY SUPPORTING
THE DEVELOPMENT
OF RURAL AND CULTURAL TOURISM
IN THE CROSS-BORDER AREA OF
BULGARIA AND MACEDONIA
(RURAL REVIVAL)

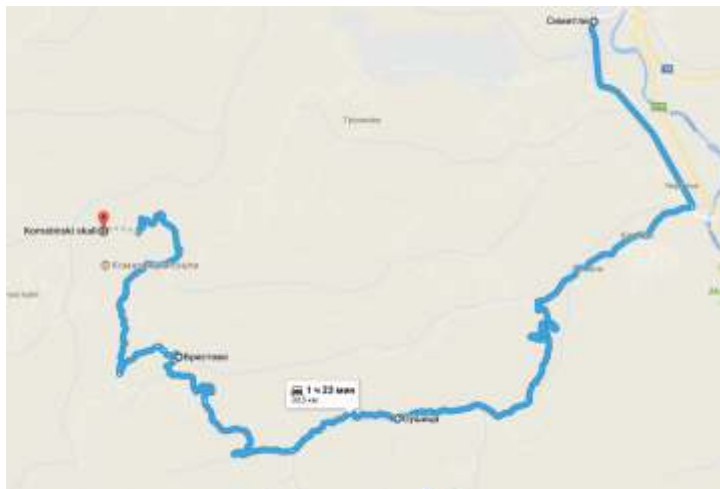

This project is co-funded by EU through the Interreg - IPA CBC
Bulgaria - the former Yugoslav Republic of Macedonia Programme

The starting point of the route is Simitli. Four mountains encircle the boundaries of the municipality - Rila, Pirin, Malesh and Vlahina. The town is situated 14 km south of Blagoevgrad and 115 km away from Sofia. On the territory of the municipality there are parts of the Pirin and Rila National Parks. The region has resources for ecotourism and development of small settlements.

In order to reach the Komatinski Rocks, tourists should pass through the villages of Krupnik, Sushitsa and Brestovo. The road is asphalt.

The distance from the town of Simitli to Krupnik is about 6 km. The village is situated in the valley of Middle Struma (Simitli-Krupnik valley), in the northern slopes of Malesh Mountain, near the right bank of the Struma River, before the river enters the Kresna Gorge. Sushitsa River runs near the village, which is a right tributary of Struma. It cuts down Malesh Mountain from the mountain Vlachina. Krupnik and the surrounding area have millennial and extremely rich history. It is assumed that during the

time of Emperor Gordian III (238), there was a military camp. Roman coins and arrows were found in the area in the Gradishte fortress near the village of Krupnik. The many archaeological monuments and finds in the area of Krupnik give grounds to believe that during the Antiquity there was a small town on an area of about 200 decares.

The distance from Krupnik to the village of Sushitsa is about 7 km. The road is asphalt.

As in most mountain villages, for the construction of the houses there mainly timber extracted in the area is used. Most houses are two-storeyed, with verandas. There are still preserved buildings on two floors, the first one being made of stone or bricks.

According to the historical data from the end of the 19th century, Gotse Delchev had stayed in the village, and in the beginning of the 20th century Sushitsa was a hiding place for the group of Yane Sandanski along with the kidnapped American Miss Ellen Stone.

120 decares in the land of the village of Sushitsa have been declared a protected site "Occupation of the Geranium aristatum", because of the preservation of the valuable plant species. The plant Geranium aristatum is

This project is co-funded by EU through the Interreg - IPA CBC
Bulgaria - the former Yugoslav Republic of Macedonia Programme

found only in the Vlahina Mountain, in the area of the former Kadiiska (Sushitsa) frontier post in the area of Sushitsa village.

Because of the relief and terrain of the settlement, the square of the village is not big. In the center of the village is the Church "St. Trinity", built in 1884. Today the temple is restored and well maintained. A hundred meters from the center there is a small chapel - holy spring St. Nedelya. According to local people this was once an ancient sacred place. Brestovo is located about ten kilometers from the village of Sushitsa. To reach it, tourists should continue along the same asphalt road. The village

is at the foot of Malesh Mountain at 700-990 m altitude.

The village of Brestovo was originally a quarter of Troskovo village. The monastery St. Archangel Michael gives popularity to the village. The monastery is also known as Troskovski. It is located a kilometer north of the neighborhood of Brestovo village Komatnitsa and a few kilometers southwest of Troskovo.

According to historical evidence, a guest of the monastery was Ilyo Maleshevski. The monastery was used in the national liberation movement of the Bulgarians from this region as a courier center. Many times it has been visited by IMRO officials, including Gotse Delchev. During the Miss Stone affair, the captured American was brought here by the detachment of Yane Sandanski. The monastery is in the valley of Stara Reka in Popovska neighborhood, in the area of the village of Brestovo, under the road to the village of Suhostrel. The Monastery of St. Archangel Michael was built in 1149. On April 4, 1904, the Krupnitsa earthquake destroyed the monastery. Today only the church exists. The road leading to the monastery at the beginning is asphalt, and then it turns into dirt. From the sign of the village of Brestovo, tourists turn right and

This project is co-funded by EU through the Interreg - IPA CBC
Bulgaria - the former Yugoslav Republic of Macedonia Programme

then go about 2 km to reach it.

Architecturally, the restored church is three-nave. The iconostasis in the church is preserved in its antique form from 1905-1906. The icons of the iconostasis and the frescos (The Last Supper) are the work of the Bansko Art School and more exactly of Dimitar Sirleshov.

The monastery church opens on major Christian holidays. The temple feast is at St. Archangel Michael's Day. On this day, according to tradition, the worshipers gather and give a sacrificial rite called kurban, while the priest reads a prayer for health and makes water well ceremony. About 30 minutes from the Brestovski Monastery, over the river in the northwest end of the rock mass is the tree that has gained popularity as Chudodaen Dren (Miracle dogwood). A path that is "marked" by bags attached to the trees leads to it. According to people's stories, snaking through the tree made possible for hundreds of (infertile) women to have babies through the years.

There are many holy places in the area. Traditionally, on the eve of St. Iliya's Day, every year worshipers walk the road to the chapel "St. Iliya" to reach the Popovo neighborhood of the village of Brestovo.

The villages of Sushitsa and Brestovo are also a starting point for climbing the peak Ogreyak (1924 m), which is the highest peak of Vlahina mountain. The peak is known to local people more with its old name Kadiytza (until 1942 the name of the peak is Kadiytza, in the period 1942 - 1946 it was renamed Ogreyak, from 1946 to 1989 it was again Kadiytza and after 1989 it is called Ogreyak). The location of the peak is in the southernmost part of the main mountain ridge, south of Mount Delibov stone. To the southeast, through the saddle Sedloto (Chetalo) it connects with the highest peak in Malesh Mountain - Ilyov peak (1803 m). Until 1942 Ilyov peak was named Dzhamo or Dzhamia. On its ridge in the north-south direction the national frontier between Bulgaria and the Republic of Macedonia passes. If you decide to climb, it is important to know that a permission from the Border Police is required.

To the summits of Ogreyak (Kadiytza) and Ilyov peak (Dzhamo or Dzhamia) there are no marked tourist routes. From Ogreyak peak (Kadiytza) tourists can reach Ilyov peak (Dzhamo or Dzhamia) along a dirt road.

This project is co-funded by EU through the Interreg - IPA CBC
Bulgaria - the former Yugoslav Republic of Macedonia Programme

From Brestovo to the rocks there is a dirt road on which only off road vehicles can be used. The Komatinski Rocks are about 25 km from Simitli, between the villages of Brestovo and Suhostrel. They are shaped as a wreath. The most impressive of the three rock massifs is the southwest one.

The bizarre rocky forms are likened by people to different figures.

At the foot of the rocks there is a pagan sanctuary, which is believed to have been a cult place for the ancient Thracians. Solar symbols are carved in the stones ("bowls with chutes"), which represent the Sun's Son. It is believed that here the priests performed their spectacular religious rituals.

Besides rich of natural and historical landmarks, the area of the mountain is also abundant in blueberries.

Komatinski rocks are a good place for rock climbing, biking and hiking.

Places for accommodation:

- Family Hotel "Trayanovi Dvori" is located 1 km away from the town of Simitli and is a convenient starting point for different routes;
- Villa "Galliana", located in the village of Zheleznitza - on the banks of the Struma River;
- Villa "Pirin";
- Hotel "Nice".

Cultural calendar:

- Days of Babugger masks and games (January);
- Festival of Simitli town (September);
- Easter gatherings;
- Feast of the Holy Spirit (June) - in the villages of Poletto, Sushitsa, Zheleznitza;
- Traditional Youth Fair, Krupnik village (August);
- "St. Petka" - feast in the village of Polena, village of Troskovo, village of Dokatichevo.

This project is co-funded by EU through the Interreg - IPA CBC
Bulgaria - the former Yugoslav Republic of Macedonia Programme

PROJECT PARTNERS:

PROMOidea

CENTER FOR DEVELOPMENT AND PROMOTION

Сдружение Център за развитие и промоция „ПРОМО ИДЕЯ“
Center for Development and Promotion „Promo Idea“
ул. Братство единство № 6/8-13, 2400 Струмица, Македония
6/8-13, Bratsvo Edinstvo Str. 2400 Strumitsa, Macedonia
Tel.: 00389 34 612697
e-mail: contact@promoidea.org.mk
www.promoidea.org.mk

СДРУЖЕНИЕ СЪВРЕМИЕ
Association SAVREMIE

ул. Македония № 36, 2800 Сандански, България
36, Makedonia Str. 2800 Sandanski, Bulgaria
Tel.: 00359 876 88 20 50, 00359 879 24 44 64
e-mail: savremie@yahoo.com
www.savremie.org

Тази публикация е изготвена с финансовата помощ на
Европейския съюз чрез ИНТЕРРЕГ-ИПП
трансгранична програма България - Македония,
CCI Nr. 2014TC16I5CB006.

Съдържанието на тази публикация е отговорност
единствено на Сдружение СЪВРЕМИЕ и по никакъв
начин не отразява позицията на Европейския съюз
или на Управляващия орган на програмата.

This publication has been produced with the assistance
of the European Union through the Interreg-IPA CBC
Bulgaria-the former Yugoslav Republic of Macedonia
Programme, CCI No 2014TC16I5CB006.

The content of this publication is the sole responsibility of
Association SAVREMIE and can in no way be taken to
relect the views of the European Union or the Managing
Authority of the Programme.